

Replik fra en antikommunist

Af Bjørn Svensson, redaktør, cand.polit.

I hefte 2007/2 af 1066 – *Tidsskrift for Historie* søger cand.mag. Morten Lind Larsen (MLL) at fedte antikommunismen ind i det dårlige omdømme, som antisemitismen har. Det virker meget usagligt. Det kan jeg sige med den baggrund, at jeg i 1934 har gennemheglet antisemitismen i mit skrift *Den danske nazisme i kritisk belysning*. MLL mener, at den stærkt voksende antikommunisme efter 2. verdenskrig var inspireret af den rabiate antisemitisme i besættelsestiden, skønt der netop da var mange andre og vigtigere ting at koncentrere sig om. Morten Thing var mere realistisk, da han i skriftet fra 2003 *ANTI: Begreberne Antikommunisme – Antisemitisme* (nr. 41 i skriftserie fra Roskilde Universitetsbibliotek) fastslog, at en umiddelbar kilde til antikommunismens vækst efter krigen var den, at kommunisternes politiske indflydelse var blevet mangedoblet. Når MLL imidlertid vil undersøge tilstedeværelsen af irrationelle elementer i den danske antikommunisme i perioden 1946-1962, vil jeg gerne være med.

1) Den antisemitiske ide om en verdensomspændende jødisk konspiration er ifølge MLL et af de temaer, der tydeligst kan genfindes i antikommunismen, nemlig med forestillingen om en kommunistisk sammensværgelse, der infiltrerer alverdens samfund for at indføre verdenskommunismen. Og her præsenteres som det første min bog fra 1949 *Sådan er kommunisterne*. Den har en omslagsillustration, som viser en edderkop, der omklammer globen, og denne præsenteres ved siden af et klassisk antisemitisk bogomslag, hvor det er en blækspruttejøde, der omklammer globen med sine fangarme. Fældende, ikke sandt? Jo, hvis man ser bort fra bøgernes indhold. Men min bog rummer en dokumentation, der berettiger tegningen. F.eks. citerer jeg s. 40 Stalin, der gentog Lenins ord "Den sejrende revolutions opgave består i at gennemføre maksimum af, hvad der i et land kan gøres for at udvikle, understøtte og fremkalde revolutionen i alle lande." Arbejdet blev gjort gennem Komintern, hvis leder Dimitrow ifølge *Arbejderbladet* 24. aug. 1935 fastslog, at opgaven var at gennemføre "den størst mulige mobilisering af alle kommunistiske partier til

forberedelse af den proletariske verdensrevolutions sejr." Den kommunistiske verdenskonspiration var altså ingen myte, men en kendsgerning. Det vil ikke hjælpe MLL at henvise til, at Stalin som en gestus ophævede Komintern i 1943, for der var flere bånd, bl.a. de økonomiske tilskud. En delvis afløser blev Kominform, og gennem årene var nøglepersoner i de forskellige lande blevet indkaldt til skoling i Moskva. Som Aksel Larsen skrev i sin erindringsbog s. 135: "De kommunistiske partier var indoktrineret til at opfatte Sovjetunionen som indbegrebet af fremskridt og socialisme, dens metoder og politik som mønstergyldig og den russiske ledelse som ufejlbarlig."

2) Ganske overflødigt nævner MLL først beskyldninger om jøder som landsforrædere, og derefter behandler han uafhængigt heraf de tilsvarende beskyldninger mod kommunisterne for manglende loyalitet over for fædrelandet. Jamen det er utroligt, at MLL kan operere på denne måde. Han ved jo fra min bog, hvordan vi lærte kommunisterne at kende, da de kom i Folketinget i 1932. Fra *Rigsdagstidende* har jeg i min bog citeret følgende proklamationer fra 1933: "Det kommunistiske parti er hverken bundet af Meyers fremmedordbog eller den danske grundlov," og "det er kommunisternes absolutte hensigt med vold at tage magten i dette samfund" (31. marts). "Vi kan ikke se det som en national opgave at bekæmpe Hitler. Vi ved, at den kamp, der skal føres af den danske arbejderklasse, skal føres mod det danske borgerskab" (18. maj). "Vi har ikke nogle fædrelandske kartofler at skulle have hyppet." Overfor Socialdemokratiets fædrelandske politik "sætter vi en proletarisk klassepolitik, hvor vi kun tager hensyn til ét, til underklassens interesser" (13. okt.). Det er således kommunisterne selv, der har afsløret deres unationale og udemokratiske holdninger. Og det er disse, vi må tage som udgangspunkt; hver gang taktiske eller faktiske ændringer opfordrer til nyvurdering.

3) Der kunne ske store omsving, som f. eks. da der kom en taktisk kolbøtte forårsaget af Hitlers magtovertagelse i Tyskland. På Kominterns verdenskongres i 1935 forklarede den afgående generalsekretær Manuilski, at tidli-

gere ville det have været forræderi imod den proletariske revolution at træde i skranken for det borgerlige demokrati, men "i dag er det borgerlige demokratis løsen et skridt fremad i sammenligning med fascisme. I dag kan der under dette løsen drages bredere folkemasser ind i bevægelsen end under løsenet: umiddelbar kamp for proletariatets diktatur." Som på kommando gjorde kommunisterne verden over omkring og erstattede det antinationale med det betingede nationale. Arne Munch-Petersen oversatte det til dansk i *Kommunistisk Tidsskrift* 1936: "I den nuværende situation ser vi, at på vejen til vort mål, omstyrtelsen af det danske bourgeois herredømme, kan det under en overfaldskrig mod Danmark og andre lande blive kampen mod den fascistiske angriber og dens reaktionære forbundsfæller og kampen for det danske folks nationale og politiske uafhængighed, der vil stå som den afgørende opgave." Dette var altså rettesnoren for den kommunistiske deltagelse i modstandskampen under besættelsen, dog vel at mærke først efter det særegne mellemspill fra august 1939 til det tyske overfald på Sovjet juni 1941, medens Hitler-Stalin pagten gjaldt. Tysklands overfald på Danmark 9. april 1940 gjorde ingen mærkbar forskel for de danske kommunister. De hylkede stadig Hitlers fredspolitik og beskyldte regeringen og de socialdemokratiske førere for ved en uendelig række af fejlgreb at have gjort den tyske besættelse uundgåelig. Det store skel kom for dem først med overfaldet på Sovjet.

4) Opfattelsen af kommunismen som en trussel mod den kristne, vestlige civilisation har jeg ikke tilsluttet mig, men den kan forsvares

med henvisning til den kommunistiske ateistiske politik og mottoet "Religion er opium for folket."

5) MLL er meget forarget over forsvarsminister Harald Petersens udtalelse i februar 1946, at "mange tegn tyder på, at DKP ... optræder som et fremmedlegeme i det danske samfund." Men DKP havde ikke selv meldt sig ud af Komintern og havde heller ikke glemt den tid tre år før, da dets officielle navn var "Danmarks kommunistiske parti, sektion af Kommunistisk Internationale," og da partiet blev styret direkte fra Moskva. Og der var mange tegn på, at den særlige tilknytning til Sovjet fortsatte. MLL fortier, at et hovedvidne her var selveste Aksel Larsen, der helt fra 1928 havde været DKP's frontfigur, men som til sidst indså, at DKP ikke var og ikke kunne gøres til et dansk parti. Han blev chokeret over Krustjovs afsløring af Stalins forbrydelser og skræmt af Ungarns skæbne, der kostede DKP et par tusinde medlemmer. Da Sovjet yderligere satte stop for Jugoslavien revisionisme, blev Aksel Larsen opbragt og søgte med et memorandum af 18. juli 1958 at frigøre DKP fra det sovjetiske lederskab. Men forsøget mislykkedes, og det endte med, at han blev ekskluderet. Derefter oprettede Aksel Larsen sit eget parti SF i 1959, og ved folketingsvalget året efter fik det 11 mandater, medens DKP fik nul.

Skønt alt dette, der bekræftede antikommunisternes vurderinger, udspandt sig i den af Morten Lind Larsen behandlede periode med slutåret 1962, værdiger han det ikke ét ord. Det er afslørende for hans manglende interesse for den historiske sandhed.

Et kort svar til en antikommunist

Af Morten Lind Larsen, cand.mag.

Jeg har med interesse læst Bjørn Svenssons (BS) indlæg, da jeg finder det yderst spændende at modtage en reaktion fra en af de centrale historiske aktører, som optræder i min artikel. Det er nøjagtig sådanne episoder, der er med til at gøre historien nærværende og aktuel. Jeg har samtidig fuld forståelse for, at BS ikke ønsker at blive "fedtet ind" i antisemitismens dårlige omdømme, hvad der imidlertid heller aldrig har været artiklens formål. Desværre fremgår det lysende klart af BS' indlæg, at han helt grundlæggende har misforstået artiklens ærinde. BS lægger mig således fejlagtigt ord i munden, når han skriver, at "MLL mener, at den stærkt voksende antikommunisme efter 2. verdenskrig var inspireret af den rabiate antisemitisme i besættelsestiden." I artiklens indledning beskriver jeg netop, hvordan antisemitismen vil blive anvendt som et redskab til at påvise irrationelle elementer i antikommunismen, idet det bagvedliggende ræsonnement er, at irrationelle og underbevidste tankefigurer går igen i forskellige arter af fjendtlighed. I princippet kunne jeg derfor som det heuristiske redskab i analysen lige så vel have anvendt antisemitisme fra en helt anden historisk periode eller for den sags skyld eksempler på fjendtlighed mod afroamerikanere eller muslimer.

Artiklen anklager således på ingen måde danske antikommunister for bevidst at have ladet sig inspirere af besættelsestidens antisemitisme, og i dens indledning bliver det gjort helt klart, at antikommunismen i mange tilfælde

naturligvis kunne have et rationelt grundlag. Min undersøgelse gør imidlertid opmærksom på tilstedeværelsen af irrationelle elementer i dele af antikommunismen. Det sker ved at påvise, at temaer af en identisk karakter kan findes i både antisemitismen og antikommunismen, og jeg vil derfor uden tøven fastholde, at en grundlæggende irrationalitet er til stede i de antikommunistiske eksempler i min artikel. BS undgår behændigt nok også fuldstændig at diskutere artiklens konkrete eksempler. I stedet søger BS med en række andre citater at vise tilstedeværelsen af rationel fjendtlighed inden for de antikommunistiske temaer, som artiklen opremser. Imidlertid har jeg allerede i artiklens afsluttende afsnit anført, at "der også [kan] optræde elementer af rationel fjendtlighed i temaerne." Det gør det derfor meget vanskeligt for mig at få øje på nogen substantiel kritik i BS' indlæg, og når BS samme sted ikke står tilbage for at kalde den kommunistiske verdenskonspiration, som infiltrerer alverdens samfund for at indføre verdenskommunismen, for "en kendsgerning," vil jeg lade hans udsagn tale for sig selv. For jeg er sikker på, at den opmærksomme læser selv kan indplacere anklagen i min artikels begrebsapparat.

Afslutningsvis vil jeg dog give BS den indrømmelse, at jeg ikke nærer nogen illusion om at kende den "historiske sandhed," som BS så højtideligt henviser til. Jeg forestiller mig imidlertid heller ikke, at nogen andre – inklusiv BS selv – ligger inde med denne såkaldte "sandhed."